

BETÆNKNING**Afgivet af Lovudvalget****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2020
om ændring af inatsisartutlov om Inatsisartut og Naalakkersuisut
(Spørgsmål til Naalakkersuisut)****Afgivet til forslagens 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit, fg. formand

Medlem af Inatsisartut Aleqa Hammond, Nunatta Qitornai

Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraterne

Medlem af Inatsisartut Stine Egede, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Jens Danielsen, Siumut, udvalgssuppleant

1. Forslagets indhold og formål

Inatsisartut vedtog under EM 2019 en ændring af forretningsordenens bestemmelse om spørgsmål til Naalakkersuisut (§ 37).

Også Inatsisartutloven om Inatsisartut og Naalakkersuisut indeholder imidlertid en bestemmelse om spørgsmål til Naalakkersuisut (§ 12).

Ved vedtagelsen af forretningsordensændringen blev det derfor besluttet, at den nye formulering af forretningsordenens § 37 først skulle træde i kraft d. 1. juli 2020 (et halvt år senere end forretningsordensændringens øvrige bestemmelser). Formålet hermed var at give tid til, at Inatsisartut kunne foretage en tilsvarende ændring af § 12 i Inatsisartutloven.

Lovforslaget skal således sikre, at Inatsisartutlovens bestemmelse om spørgsmål til Naalakkersuisut stemmer fuldt ud overens med den vedtagne nye formulering af forretningsordenens § 37.

Med forslaget bliver formuleringen af Inatsisartutlovens § 12 fuldstændig den samme som i forretningsordenens § 37, stk. 1, 1. pkt. og § 37, stk. 2.

2. Fejl i forslagets titel?

Udvalget blev under førstebehandlingen gjort opmærksom på en mulig fejl i den grønlandske version af forslagets titel. Udvalget har undersøgt spørgsmålet, og kan konstatere, at forslagets titel er korrekt i såvel den grønlandske som den danske version.

3. Indebar den vedtagne ændring af forretningsordenens § 37 en lempelse eller en skærpelse af Naalakkersuisuts pligt til at besvare spørgsmål fra medlemmer af Inatsisartut?

Debatten under førstebehandlingen afspejlede en vis usikkerhed med hensyn til, om de nye formuleringer i forretningsordenens § 37, som lovforslaget kopierer, medfører en lempelse eller en skærpelse af Naalakkersuisuts pligt til at besvare spørgsmål.

Det korte svar er, at gældende regler forud for ændringen efterlod tvivl om, hvorvidt Naalakkersuisut overhovedet havde pligt til at besvare § 37-spørgsmål.

Med ændringen blev det fastslået, at Naalakkersuisut har *pligt* til at besvare ethvert spørgsmål om et offentligt anliggende, og at der kun gælder 3 undtagelser fra denne pligt:

- Hvis Naalakkersuisut er ude af stand til at tilvejebringe oplysninger til brug for besvarelsen.
- Hvis de ønskede oplysninger er omfattet af tavshedspligt.
- Hvis tilvejebringelse af oplysninger til brug for besvarelsen ville kræve et betydeligt forbrug af tid og ressourcer.

De første to undtagelser er helt selvfølgelige: Naalakkersuisut kan naturligvis ikke forpligtes til at give en oplysning, som Naalakkersuisut er *ude af stand til* at fremskaffe. Naalakkersuisut kan naturligvis heller ikke forpligtes til at videregive oplysninger, hvis videregivelsen ville udgøre en overtrædelse af kriminallovens bestemmelser om brud på tavshedspligten.

Den tredje undtagelse er næsten lige så selvfølgelig: Der er forskel på § 37-besvarelser og på redegørelser, rapporter eller handlingsplaner.

Inatsisartut kan pålægge Naalakkersuisut at udarbejde redegørelser, rapporter eller handlingsplaner. Det kan Inatsisartut gøre gennem vedtagelse af et beslutningsforslag – men ikke gennem fremsættelse af et § 37-spørgsmål.

Hvis tilvejebringelsen af oplysninger til brug for en § 37-besvarelse ville nødvendiggøre omfattende dataindsamling eller komplekse analyser, eller på anden måde kræve et betydeligt forbrug af tid og ressourcer, er Naalakkersuisut derfor berettiget til at afvise af svare.

Hvis spørgeren fortsat ønsker oplysningerne tilvejebragt, kan spørgeren fremsætte et beslutningsforslag, som pålægger Naalakkersuisut at tilvejebringe oplysningerne. Det vil så være op til Inatsisartut at afgøre, om der skal afses de fornødne administrative ressourcer til at tilvejebringe oplysningerne.

De 3 undtagelser svarer til, hvad der også tidligere blev anset for gældende, og udgør således ikke en lempelse af Naalakkersuisuts svarpligt.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at det har været et hovedhensyn bag den foretagne afgrænsning af Naalakkersuisuts svarforpligtelse, at pligten til at besvare § 37-spørgsmål ikke bør begrænses mere end nødvendigt.

Fordi:

- Inatsisartutmedlemmernes mulighed for at stille § 37-spørgsmål er et led i Inatsisartut's kontrol med Naalakkersuisut.
- Besvarelserne udgør et væsentligt redskab i det enkelte medlems deltagelse i Inatsisartut's udøvelse af den lovgivende og bevillingsgivende magt.
- Offentliggørelsen af besvarelserne sikrer offentligheden indsigt i Naalakkersuisuts virke og i samfundets forhold.

Det er fortsat et krav, at § 37-spørgsmål skal angå "et offentligt anliggende". Værd at bemærke er derfor også, at det i lovbemærkningerne oplyses, at udtrykket "offentligt anliggende" skal forstås meget bredt og omfatter alle forhold, som kan være genstand for offentlig regulering eller beslutningstagning, eller som på anden måde berører fælles samfundsinteresser, herunder også f.eks. forhold knyttet til selvstyrejede aktieselskabers virksomhed.

Naalakkersuisut vil således ikke fremover kunne afvise at besvare et § 37-spørgsmål, alene med henvisning til, at spørgsmålet vedrører et kommunalt anliggende eller et selvstyrejet aktieselskab.

Ligeledes er det værd at bemærke, at det i lovbemærkningerne understreges, at besvarelsen skal være ”retvisende og fyldestgørende”. Lovbemærkningerne henviser til § 6, stk. 2, i landstingsloven om Naalakkersuisutmedlemmers ansvarlighed, hvoraf det fremgår, at et medlem af Naalakkersuisut ikke må give Inatsisartut urigtige eller vildledende oplysninger. Et medlem af Naalakkersuisut må endvidere ikke under behandlingen af en sag i Inatsisartut fortie oplysninger, der er af væsentlig betydning for Inatsisartut’s bedømmelse af sagen.

Lovudvalget skal endelig henvise til Forretningsordensudvalgets betænkning til forretningsordensændringen¹. Heri udtaler Forretningsordensudvalget:

”Udvalget har noteret sig, at forslaget ikke indebærer nogen indskrænkning af Naalakkersuisuts svarforpligtelse, i forhold til hvad der gælder i dag.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er tvært imod at sikre, at der ikke kan herske nogen tvivl om, at Naalakkersuisut har pligt til at besvare § 37-spørgsmål, bortset fra i de ovennævnte tilfælde.

En sådan tvivl eksisterer i dag.”

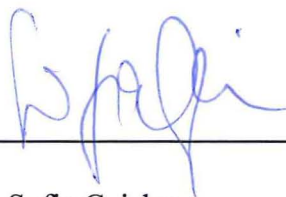
For god ordens skyld skal dog endnu engang understreges, at den nye formulering af forretningsordenens § 37 er vedtaget, og at det foreliggende lovforslag blot ”kopierer” dele af denne nye formulering.

4. Udvalgets indstillinger

Et enig udvalg indstiller forslaget til vedtagelse.

Med disse bemærkninger skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

¹ EM2019/26

Sofia Geisler
Inuit Ataatigiit

Aleqa Hammond
Nunatta Qitornai

Anna Wangenheim
Demokraterne

Stine Egede
Inuit Ataatigiit

Jens Danielsen
Siumut